

7/19145 - GK-21
7/19149 - GK-21
7/29617 - GK-36

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Aralık 2019

Sayı : 30824082/610- 310358
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2019
7/9130 - GK-101
7/14799 - GK-11
7/16511 - GK-12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY'a yöneltilen, Cumhurbaşkanı Yardımcımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri, ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza gönderiliş tarih ve sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (3 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (10 Adet- 20 Sayfa)

7/18785 - GK-18
7/19625 - GK-29
7/21016 - GK-43
7/21318 - GK-47

DAĞITIM:

Gereği:

- TBMM Başkanlığı

Bilgi:

- Cumhurbaşkanı Yardımcılığı

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN
TBMM 7/18785 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Sosyal medyada "Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği" sitesinde, "Tabiat Kanunu İzleme Girişimi" tarafından yapılan ve Çevre sorunlarıyla ilgilenen 124 STK, Platform ve Girişim tarafından desteklenen bildiriye göre : "Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 'nün kapatılması ve müdürlüğün Orman Genel Müdürlüğü altında daire başkanlıkları olarak yeniden düzenlenmesine dair Kararname Taslağı Cumhurbaşkanlığı Makamına onaylanmak üzere sunulmuştur ve taslak ülkemizin çevre politikasına etkin bir şekilde hizmet etmeyecektir." Habere göre; Türkiye yeryüzündeki 7 gen merkezinden biridir ve bulunduğu coğrafyanın biyolojik çeşitlilik yönünden en dikkat çekici ülkesidir. Dolayısıyla, doğa koruma alanındaki sorumluluğu diğer ülkelere nazaran daha fazladır. Bu bağlamda 3.2 milyon hektarı aşan ve aralarında milli parkların da bulunduğu 598 koruma alanı vardır. Doğa Koruma ve Milli Park Çalışmaları, ilk kurulduğunda Orman Genel Müdürlüğü faaliyetleri altında varlığını sürdürmüş, 1976'de ise "Milli Parklar ve Avcılık Genel Müdürlüğü" olarak yapılandırılmıştır. 1982'de Tarım Bakanlığı ile Orman Bakanlığı'nın birleştirilmesi sonrası Genel Müdürlük kapatılmış ve Orman Genel Müdürlüğü atında "Milli Parklar Daire Başkanlığı" olarak hizmet vermiştir. Fakat ,tam da bu düzenlemeden sonra Türkiye doğa koruma tarihi açısından en etkisiz dönemini yaşamış, ve sonunda 1991 'de tekrar Genel Müdürlük olarak birim yükseltilmiştir. Çünkü, doğa koruma orman alanlarının dışında sulak alanları, bozkırları, denizleri ve bu yaşam ortamlarında varlıklarını sürdürmeye çalışan tüm canlıları kapsadığı için, birimler etkili ve yetkili olmalıdır. Birimin etki alanını daraltacak düzenlemeler ile doğa koruma çalışmaları zaafa uğrayacak ve AB katılım sürecinde de ülkemizin itibarını olumsuz etkileyecektir. Taslak kapsamında ele alınan diğer bir mesele ise, Daire Başkanlığı düzeyine indirgenmek istenen Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Müdürlüğü'dür. Kuruluş geçmişi uzun olmamasına rağmen bu iki Genel Müdürlük, başta arazi kullanımı planlanması, arazi tahribatının önlenmesi ve dengelenmesi gibi kritik meselelerde takdire layık ilerlemeler sarf etmiştir. Nüfusun artmasına paralel olarak azalan doğal kaynakların planlanması ve yönetilmesi ve küresel ölçekte politikalar üretilmesi gereken alanlarda birimlerin yetki ve alanını daraltacak düzenlemeler yapılmamalıdır. Bunlar yerine önerilen düzenlemeler ise şunlardır; : " Doğa Koruma daire başkanlıkları düzeyinde farklı birimler tarafından ele alınmak istenen Çevre politikası yerine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile halen Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Doğa Koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün birleştirilmesi ve birleşme ardından günümüz ihtiyaçlarına cevap veren bir çerçeve doğa yasasının çıkarılmasıdır."

Bu bağlamda;

- 1- Bahsi geçen taslağın içeriği, hangi uzmanlar tarafından hazırlandığı ve hedef/hedefleri nelerdir?
- 2- Daha önce denenmiş ve başarısız sonuçlara vesile olmuş bir düzenleme neden tekrar yapılmaktadır?
- 3- Taslak hazırlanırken, Çevre meseleleri ile ilgilenen yerli veya yabancı STK, Platform ve Girişimler ile istişareler yapılmış mıdır?
- 4- Taslağın hazırlanma gerekçesi ve maliyeti ne kadardır?
- 5- 124 STK, Platform ve Girişim'in çevre politikası ile ilgili eleştiri ve önerileri dikkate alınacak mıdır?
- 6- 3.2 milyon hektarı aşan ve aralarında milli parkların da bulunduğu 598 koruma alanı şu an ne durumdadır? Hangi bölgeleri kapsamaktadır? İçinde inşaata açılan yerler var mıdır?

7- Bulunduğu coğrafyada "biyolojik çeşitliliği" ile dikkat çeken ve yeryüzündeki "7 gen merkezinden" biri olan ülkemizin üniversitelerinde bu zenginliği koruyabilecek çalışmalar yapılmakta mıdır? Üniversitelerimizde Çevre politikalarını hedefleyen kaç branş vardır? Bu branşlarda kaç akademisyen ve hangi araçları kullanarak çözüm yaratacak üretimler yapmaktadır?

8- İlgili Bakanlık ve Müdürlüklerin Çevre politikaları nelerdir?

CEVAP:

1,2,3,4,5- Tarım ve Orman Bakanlığınca, Bakanlıkları bünyesinde bulunan Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün halen aktif bir şekilde görevini yürütmekte olduğu bilgisi verilmiştir.

6- Bakanlığımız yetki alanında bulunan Özel Çevre Koruma Bölgeleri 18 adet olup bölgelerin toplam alanı 2.583.786 hektardır. Özel Çevre Koruma Bölgeleri; Belek, Fethiye-Göcek, Göksu Deltası, Köyceğiz-Dalyan, Patara, Gökova, Uzungöl, Tuz Gölü, Kaş-Kekova, İhlara, Gölbaşı, Foça, Saros Körfezi, Pamukkale, Datça-Bozburun, Finike Denizaltı Dağları, Salda Gölü ve Karaburun Ildır Körfezi'dir.

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde, biyolojik çeşitliliğin korunması, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetilmesi ve bu bölgelerde bütünleşik alan yönetimi anlayışıyla koruma kullanım kararlarını oluşturmak üzere; Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projeleri, Tür Koruma ve İzleme Çalışmaları, Yönetim Planı Çalışmaları, Su Kaynakları Yönetim Projeleri, Su Kalite İzleme Çalışmaları, Sosyo-Ekonomik Araştırma Çalışmaları, İyi Tarım Uygulama Çalışmaları vb. bilimsel çalışmalar yapılmakta ve sürdürülebilir koruma anlayışıyla yönetilmektedir.

Milli Park Alanlarının tescili Bakanlığımızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) yapılmakta, bunun dışında alanın korunması ve yönetimi tamamen Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) tarafından yürütülmektedir.

7- Önergede yer alan üniversitelerdeki çevreyle ilgili çalışmalar hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Bakanlığımıza verilen bilgiye göre; çevre, biyolojik çeşitlilik, gen çalışmaları ve birçok alanda akademik çalışma yapan öğretim elemanları ile yapılan çalışmalar ve yürütülen projeler hakkında ayrıntılı bilgiye <https://akademik.yok.gov.tr> ve <http://istatistik.yok.gov.tr> internet adreslerinden ulaşılmaktadır.

8- Görev ve yetkimizde bulunan korunan alanlarda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak çevresel politikamız "Dünya ve ülke ölçeğinde doğal, tarihi ve kültürel değerlere sahip ancak kentleşme, turizm, tarım ve sanayi baskısı altındaki Özel Çevre Koruma Bölgelerinde; bütünleşik alan yönetimi yaklaşımıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içerisinde ve çok yönlü bakış açısı ile sektörler arası eşgüdümü sağlayarak, biyolojik çeşitliliğin korunmasına, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetilmesine, sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşanmasına katkıda bulunmaktadır."

Amacımız korunan alan miktarını gelişmiş ülkelerde olduğu gibi 2023 hedeflerimizde %17 lere çıkarmaktır. Bununla birlikte; ekonomik ve sosyal gelişme sağlanırken, toplumun çevre duyarlılığı ve bilincinin artırılması, bugünün ve gelecek nesillerin kısıtlı doğal kaynaklardan faydalanmasını güvence altına alacak şekilde çevrenin korunması ve kalitesinin yükseltilmesi temel amaçlarımızdandır. Doğal kaynakların ve varlıklarının korunması, kirliliğin ve tahribatın önlenmesi ve kalitesinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalarımız hızla devam etmektedir.